

Samenvatting
Brainport
Agenda

BRAINPORT
EINDHOVEN

Voorwoord

Dit is de samenvatting van de Brainport Agenda – de meerjarenagenda van regio Brainport Eindhoven. Hierin lees je wat de tien belangrijkste opgaven zijn voor de komende vijf jaar, én de acties die daarbij horen. Het resultaat moet voor iedereen in de regio merkbaar zijn. Zoals betere kansen op een baan of woning, goed vervoer en goede bereikbaarheid, nieuwe voorzieningen én de modernste zorg en onderwijs.

De kracht van Brainport Eindhoven is de samenwerking tussen overheden, onderwijs- en kennisinstellingen en het bedrijfsleven. De samenwerking tussen deze drie groepen noemen we de triple helix. De agenda sluit aan bij de kracht van de triple helix, en moet die kracht verder versterken. Zo kan Brainport Eindhoven nog meer betekenen voor de mensen in de regio én voor Nederland. De ambitie dit te doen is groot.

Reis van twee jaar

De Brainport Agenda is samen met honderden organisaties en personen opgesteld, in een reis die twee jaar geleden begon. Met sessies vol vertegenwoordigers van bedrijven, instellingen, overheden en diepte-interviews met experts. Zo kwamen we tot toekomstbeelden rond bijvoorbeeld zorg, duurzaamheid en mobiliteit. En onderzochten we grote veranderingen die onderwijs, arbeidsmarkt en maakindustrie nu doormaken.

Drie sporen, tien opgaven

Het resultaat is deze Brainport Agenda over drie sporen: innovatie, talent én leef- en vestigingsklimaat. Daarbinnen zijn de tien belangrijkste opgaven gedefinieerd.

Coronacrisis

We presenteren deze agenda middenin de coronacrisis. Een periode van zorg over kwetsbare mensen in onze samenleving en onzekerheid over het sociaal-economisch toekomstperspectief. De crisis heeft nieuwe maatschappelijke vragen opgeroepen en het belang van economische weerbaarheid onderstreept. Wel heeft de crisis laten zien dat Brainport Eindhoven stevig staat. Dat geeft vertrouwen, juist in onzekere tijden. Deze agenda kan bijdragen aan een sterkere economie en antwoorden bieden op maatschappelijke vraagstukken.

BRAINPORT NATIONALE ACTIEAGENDA EN REGIO DEAL

De Brainport Nationale Actieagenda (BNA) is de agenda waarin Rijk en regio hun langjarige samenwerking concreet maken. Het benoemt de prioriteiten en onderwerpen waarop de regio voor de lange termijn met het Rijk wil samenwerken. De BNA is continue in ontwikkeling. Dit is nodig om steeds in te spelen op ontwikkelingen in de regio en de wereld om ons heen. De prioriteiten in de Brainport Agenda vormen een belangrijke basis voor de toekomstige samenwerking met het Rijk in het kader van de BNA.

De Brainport Agenda heeft ook een relatie met de Regio Deal. Dit is een financiële impuls die Rijk (€130 mln) en regio (€240 mln) samen aan Brainport Eindhoven geven, met focus op projecten rond voorzieningen, talent en maatschappelijke innovaties. Projecten die ook bijdragen aan de prioriteiten uit de Brainport Agenda

DE 10 OPGAVEN VAN BRAINPORT

1. Sleuteltechnologieën ontwikkelen: dé technologieën voor de toekomst
2. Nieuwe technologiemarktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken
3. Mkb, startups en scale-ups ondersteunen
4. Financiering voor start- en scale-ups
5. Alle leerlingen en studenten in Brainport krijgen innovatief onderwijs
6. Iedereen in Brainport is bezig met een Leven Lang Ontwikkelen
7. Arbeidsmarkt in balans: de juiste mensen op de juiste plek
8. Investeren in gezamenlijke voorzieningen en bereikbaarheid
9. De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart
10. Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen

Opgave 1

Sleuteltechnologieën ontwikkelen: dé technologieën voor de toekomst

Sleuteltechnologieën kunnen veel bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken, doordat de maakindustrie deze toepast in baanbrekende innovaties. Ook kan het een sterkere concurrentiepositie, nieuwe markten en meer werkgelegenheid opleveren.

Uitbouw internationale koppositie

De regio heeft in verschillende sleuteltechnologieën een internationale koppositie. Die willen we uitbouwen. Ook zoeken we continu of er andere sleuteltechnologieën zijn die gebruikt kunnen worden voor (nieuwe) toepassingsgebieden. Daarvoor moeten we over de landsgrenzen kijken en samenwerken. Ook onderwijs- en kennisinstellingen hebben – op alle niveaus – een belangrijke rol bij deze zoektocht.

Overheden en bedrijven

De uitbouw van onze koppositie vergt investeringen en een sterk nationaal investerings- en vestigingsklimaat. Ook moeten overheden en bedrijven intensiever samenwerken. Bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat publiek geld gemakkelijker gekoppeld wordt aan de omvangrijke private R&D-investeringen. Aandachtspunt hierbij is het missie-gedreven beleid in Den Haag en Brussel. Dat kijkt vooral naar oplossingen voor maatschappelijke vraag-

stukken. Terwijl sleuteltechnologieën juist de basis zijn voor veel oplossingen.

Open samenwerken

Ontwikkelen en toepassen van sleuteltechnologieën doen we met open innovatie. Dat wil zeggen dat partijen met elkaar open samenwerken om te vernieuwen. Regionaal én (inter) nationaal. Als regio willen we daarvoor de technologische samenwerking binnen Europa stimuleren. Zo kunnen we een technologische voorsprong behouden op de VS en China en grip houden op de toelevering van vitale producten. Ook onze kopposities zijn daarbij belangrijk. De coronacrisis heeft het belang daarvan nog eens onderstreept.

Innovaties voor de markt

Innovaties met sleuteltechnologieën zijn mooi. Maar er moet wel een markt voor zijn, en de innovatie moet de weg naar die markt weten te vinden. Dit marktdenken moet al ingebakken zijn in het proces van ontwikkelen. Zo kunnen

nieuwe bedrijven bestaansrecht aantonen en bestaande zich verder ontwikkelen. Het zorgt ook voor een maakindustrie die meer winstgevend is.

Doorvoeren systems engineering

We gaan de maakindustrie ook versterken door binnen de regio systems engineering verder door te voeren. Dit is een methode om systematisch te werk te gaan in complexe processen en daarbij disciplines en technologieën samen te voegen. Samenwerking tussen meerdere partijen in het innovatie- en productieproces is daarbij essentieel. Bijvoorbeeld door heldere en gedeelde uitgangspunten te hebben en een uniforme taal en manier van informatie uitwisselen te gebruiken.

Op de Brainport Agenda

- continu verkennen van sleuteltechnologieën en toepassingsgebieden
- technologische kwaliteiten en sleuteltechnologieën vertalen naar de markt
- open innovatie stimuleren en vroegtijdig inspelen op onderzoeksprogramma's
- investeren in ontwikkelen en gebruik van systems engineering
- extra investeren in sleuteltechnologieën waar we koploper zijn/willen worden:
 - o advanced manufacturing (smart industry), waarbinnen specifiek additive manufacturing (3D-prints)
 - o geïntegreerde fotonica
 - o artificiële intelligentie
 - o micro- en nano-elektronica

Nieuwe technologie- marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken

We zoeken verschillende nieuwe toepassingsgebieden voor sleuteltechnologieën. Door te spreiden creëren we meer markten, producten en businessmodellen. Dit versterkt de concurrentiepositie van onze regio en bedrijven. We richten ons nu op vijf kansrijke technologie-marktcombinaties, waarmee de regio ook bijdraagt aan oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen.

1. Conversie en opslag van duurzaam opgewekte energie

We gaan een belangrijke bijdrage leveren aan de energietransitie door versneld grootschalig inzetbare en betaalbare technologie voor conversie en opslag van energie te ontwikkelen. Onze regio heeft daarvoor al de kennis en de proeftuinen in huis. De overheid heeft daarbij een rol om innovaties zelf als eerste toe te passen en op te treden als 'launching customer'. Daarmee is er meer stimulans voor de maakindustrie om nieuwe technologie te ontwikkelen.

2. Slimme en duurzame mobiliteit

Onze ambitie voor de regio is 0 congestion, 0 emissions, 0 deaths. Hiervoor zijn slimme technologische oplossingen nodig. Zo versterken we ook onze positie als bakermat van smart mobility, slimme mobiliteit, en onze economische positie. Een belangrijk onderdeel van de regio is de hoge concentratie van automotive-bedrijven. Ook zijn er steeds meer ICT-bedrijven die kansen pakken op de markt van slimmer reizen.

3. Gezondheid, vitaliteit en zorg

Slimme technologie verbetert de zorgkwaliteit, ondersteunt zorgmedewerkers en draagt bij aan kostenbesparing en preventieve oplossingen. Brainport wil daarom de noodzakelijke zorgtransitie ondersteunen, met focus op drie gebieden: medische technologie in het kader van 'cure', innovatie en vernieuwing van zorg onder de noemer 'care' én vitaliteit.

4. Voedselproducerende en voedselverwerkende industrie

Het huidige systeem van voedselproductie, -verwerking en -transport is niet duurzaam. Het leidt tot uitputting van grondstoffen en verspilling. Er is een omslag nodig in het denken over voedsel, in combinatie met technologische innovaties. Dat biedt maak- en softwarebedrijven in onze regio kansen. We zetten met name in op smart farming (slimme voedselproductie) en smart & mild food processing (voedselverwerking met minder verspilling).

5. Veiligheid

Verstedelijking en bevolkingsgroei zetten de leefomgeving onder druk. Daarnaast groeit zakelijk en privé het gebruik van data, met bijbehorende risico's. Beide ontwikkelingen vragen om slimme oplossingen. Bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen kunnen daar samen met veiligheidsorganisaties aan bijdragen.

Naast deze vijf kansrijke markten onderzoeken we andere mogelijkheden voor betekenisvolle innovaties en nieuwe verdienkansen. Denk aan innovaties in de bouw, zoals de initiatieven Urban Development Initiative en Brainport Smart District. Ook willen we kijken naar de toekomstbestendigheid van het landelijk gebied, samenhangend met de grote transitie in de agrarische sector. Tot slot kunnen we een bijdrage leveren aan de ambitie van een volledig circulaire Nederlandse economie in 2050.

Op de Brainport Agenda

conversie en opslag van duurzaam opgewekte energie

- activeren van de regionale maakindustrie en opschaling van nieuwe technologie van laboratorium naar industrie
- realisatie van het Battery Competence Center voor het ontwikkelen van nieuwe batterij-technologie, toepassingen en een business case voor recycling- en hergebruik.
- ontwikkeling van betere en efficiënte electrolyzers om de productie van groene waterstof betaalbaar te maken
- opzetten grootschalige publiek-private samenwerking waarin hightech-toeleveranciers samen met chemische ketentrekkers werken aan de verduurzaming van de procesindustrie
- versneld naar de markt krijgen en grootschaliger inzetten van (regionale) energie-innovaties als o.a. dunne film zonneceltechnologie, LED-verlichting en laadinfrastructuur

slimme en duurzame mobiliteit

- investeren in gebruik van artificiële intelligentie voor mobiliteit
- het instituut ICADI onderzoekt een standaard voor Connected Automated Driving (CAD)
- Doorontwikkeling van batterijen en waterstof als energiedragers voor zero-emissie heavy duty vervoer en logistiek
- inventariseren van bedrijven en competenties in de automotive-industrie, om zwakke punten aan te pakken en verder te bouwen op sterke punten
- Versterken van (inter)nationale zichtbaarheid. Bijvoorbeeld door Formula-E, de autosportklasse met enkel elektrische auto's, naar de regio te halen. Voor Brainport Eindhoven biedt dit event een podium voor slimme en duurzame mobiliteitsoplossingen uit de regio.

gezondheid, vitaliteit en zorg

- medische technologie (medtech) bedrijven bij elkaar brengen en meer mkb'ers aanha-

ken, om hun positie en verdienvermogen versterken

- opschalen van innovaties in de zorg en vitaliteit
- regionale kennis en kunde rond digitalisering in de zorg samenbrengen. Bijvoorbeeld via platform e/MTIC

voedselproducerende en voedselverwerkende industrie

Smart farming, precisielandbouw en verticale landbouw

- precisielandbouw en verticale landbouw als uitgangspunt
- in kaart brengen wie relevante technologie aanbieden, zoals (micro-)robotica, sensor- en visie-technologie.
- onderzoek naar ambitie en trekkracht vanuit bedrijven om smart farming-activiteiten op te zetten. Daarna eventueel mobiliseren en een roadmap voor kansrijke toepassingsgebieden maken

Smart & mild food processing

- in kaart brengen wie relevante technologie aanbieden
- inventariseren van spelers en samenwerkingsbehoefte in de voedselverwerkende industrie
- analyseren van de vraag naar technologieën in de voedselverwerkende industrie
- uitbreiden cluster rond Food Tech Brainport, met focus op smart & mild food processing
- Food Tech Brainport aanjagen als landelijk fieldlab voor innovatieve voedselverwerkingstechnologieën en als food processing challenge hub

Veiligheid

- Security campus realiseren rondom het Defensieterrein in Oirschot. Veiligheidspartijen ontwikkelen hier samen nieuwe producten die bijdragen aan een veilige leefomgeving
- samen met veiligheidspartijen innovatieve oplossingen in datatoepassing en dataverwerking inzetten, ook op het vlak van roboti-

sering en autonoom bewegen

- vergroten van de weerbaarheid van het bedrijfsleven door hen te verbinden aan het Cyberweerbaarheidscentrum
- opzetten van een Security Operations Center (SOC), om de capaciteit om cyberaanvallen te bestrijden te vergroten.

Opgave 3

Mkb, startups en scale-ups ondersteunen

Mkb, startups en scale-ups zijn belangrijk voor de regio. Maar we zien dat zij met specifieke vragen te maken hebben, die hun ontwikkeling in de weg kunnen staan. Zo heeft een deel van het mkb moeite het tempo van technologische ontwikkeling bij te houden. Terwijl startups en scale-ups op hun beurt soms moeite hebben nieuw kapitaal te verkrijgen of de weg naar nieuwe markten te vinden.

Brede ondersteuning mkb

Binnen Brainport Eindhoven ondersteunen verschillende organisaties de ondernemers, zoals Brainport Development en ondernemers- en brancheverenigingen. Ondersteuning is er op een breed terrein, van toegang tot financiële middelen tot hulp bij vraagstukken rond de arbeidsmarkt. En van ontwikkelen van nieuwe businessmodellen tot digitalisering en digitale veiligheid (Cyber Weerbaarheidscentrum).

Digitale transitie noodzakelijk

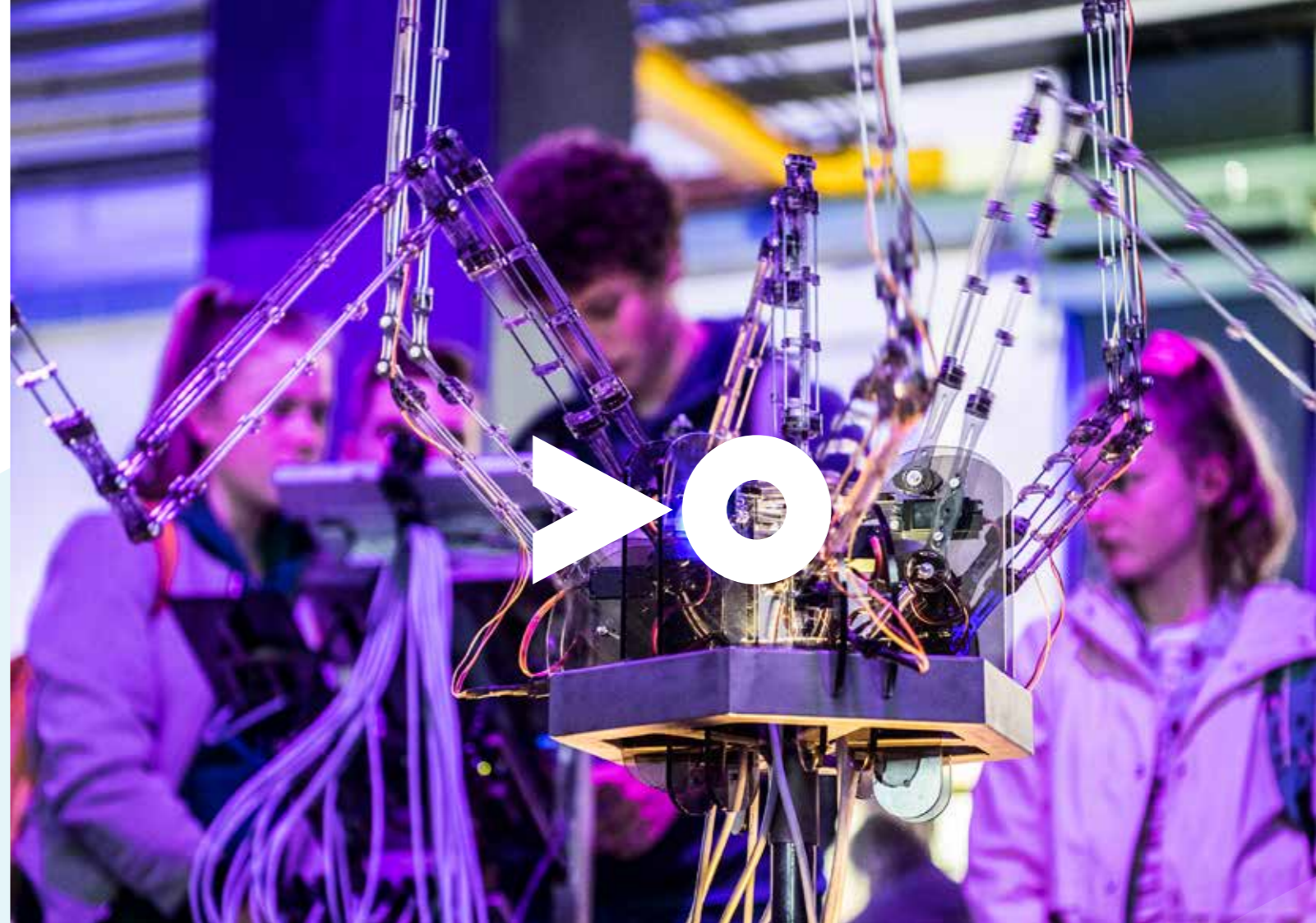
Een belangrijke prioriteit is mkb'ers te helpen bij de digitale transitie. Deze transitie gaat de industrie totaal veranderen. Om onze koppositie in technologie te behouden, moeten we dus ook hierin voorop lopen. Maar daar waar we in onze regio een aantal koplopers zien, loopt het merendeel van het mkb bij hen achter en weet niet de verbinding met de kopgroep te vinden.

Kloof met koplopers verkleinen

Om de digitale transitie door de hele keten succesvol te laten zijn, moeten we de kloof tussen koplopers en de rest verkleinen. Toeleverende mkb'ers hebben prikkels nodig om mee te gaan in het digitaliseringsproces. Zo willen we hen betere toegang geven tot events, onderwijs- en kennisinstellingen en best practices van koplopers. Ook helpen we ondernemers met een digitaal platform, dat ondernemers verbindt en interactie versterkt.

Op de Brainport Agenda

- digitaliseren en standaardiseren in de hele keten.
- onderzoek of een platform binnen de keten mogelijk is, waarop orders, logistieke processen en technische data gestandaardiseerd gedeeld kunnen worden
- koplopers stimuleren samenwerkingsverbanden, clusters en fieldlabs te versterken en collega-bedrijven te helpen met digitaliseren
- persoonlijke gesprekken voeren met ondernemers in 'het peloton' en voor hen randvoorwaarden creëren om te kunnen vernieuwen

Opgave 4

Financiering voor start- en scale-ups

Startups dragen bij aan het oplossen van maatschappelijke problemen en zijn aantrekkelijk voor nieuw talent. In Brainport Eindhoven doen startups het steeds beter. Toch laat een vergelijking met andere regio's – zoals Berlijn en Stockholm – ruimte zien voor verbetering. Vooral de toegang tot risicokapitaal is een knelpunt.

Moeilijk kapitaal te vinden

Brainport Eindhoven is een goede plek voor high tech en deeptech startups. Maar we weten ook dat startups het moeilijk vinden om in de startfase kapitaal te vinden. Datzelfde geldt voor scale-ups in de groeifase. Deels komt dit doordat beschikbaar kapitaal onvoldoende benut wordt. Daarnaast vinden geïnteresseerde investeerders het risico nog te groot: de ontwikkelkosten zijn hoog en de termijn waarop winst verwacht wordt is lang.

Veel kapitaal beschikbaar

Er is wel veel kapitaal beschikbaar, en met de MKB financieringsgids hebben we de financiers, subsidies en fiscale regelingen goed zichtbaar gemaakt. Toch komt het beschikbare kapitaal nog onvoldoende in onze regio terecht. Blijkbaar sluit het aanbod onvoldoende aan bij de behoefte in de regio, met name als het gaat om de benodigde hoge risico-investeringen.

Behoeftte onvoldoende in kaart

Vraag en aanbod van risicokapitaal sluiten in de regio dus niet goed aan. Maar er is onvoldoende bekend over de vraagzijde om gerichte acties te kunnen ondernemen. We moeten daarom meer weten over de betreffende startups en scale-ups en hun kenmerken en behoeften.

Betere toegang tot financiering

Samen met investeerders en grote bedrijven willen we onderzoeken hoe we beter toegang krijgen tot bestaande financieringsinstrumenten. Ook analyseren we of het nodig is een nieuw instrument te ontwikkelen. Een instrument gericht op risicovol financieren voor de lange termijn en passend bij startende bedrijven, waarmee we ook nieuwe investeerders kunnen trekken.

Op de Brainport Agenda

- overzicht creëren van startups en scale-ups en hun kenmerken in Brainport Eindhoven
- in kaart brengen van de financieringsbehoefte bij deze startups en scale-ups
- analyse van aansluiting vraag en aanbod en bepalen hoe het gat gedicht kan worden
- overzicht maken van projecten die financiering van startups en scale-ups ondersteunen
- bestaande financieringsinstrumenten beïnvloeden of een nieuw instrument voor risicofinanciering ontwikkelen

Thema Talent

De regionale arbeidsmarkt voor tech- en IT-talent is zeer krap. Zo is bijvoorbeeld een verdubbeling van het aantal tech- en IT-afgestudeerden nodig om te voldoen aan de vraag. Tegelijk dreigt een mismatch, omdat de vraag door nieuwe technologieën en digitalisering continu verandert. De regio heeft ook internationaal talent nodig. De komst daarvan geeft de regio een internationaler karakter en vraagt ook iets van ons onderwijs.

Het is dus noodzakelijk dat we talent aantrekken, opleiden en behouden. Alle partners uit bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen, overheid en sociale partners hebben daarom gezamenlijk drie ambities gedefinieerd. Deze zijn in het Brainport Talent & Skills Akkoord ondertekend. Zo zorgt de regio doelgericht voor een meer gebalanceerde arbeidsmarkt. De drie ambities staan als prioriteiten op de Brainport Agenda.

Alle leerlingen en studenten in Brainport krijgen innovatief onderwijs

Door alle leerlingen en studenten in onze regio innovatief onderwijs te bieden, stimuleren we talentontwikkeling. Passend bij het unieke karakter van Brainport Eindhoven. Daarom zijn de kernthema's voor ons onderwijs: technologie, ondernemerschap, creativiteit en wereldburgerschap. Dit doen we samen met professionals op alle niveaus in het onderwijs. Ook realiseren we hybride leeromgevingen – leeromgevingen waarin praktijk en onderwijs samenkomen.

Op de Brainport Agenda

- onderwijs en beroepsbevolking verbinden met sleuteltechnologieën. Bijvoorbeeld via campagnes
- doorvertalen van technologie in het onderwijsaanbod
- verbinden van basis- en middelbaar onderwijs met het bedrijfsleven via challenges
- verweven van ondernemerschap en creativiteit in het onderwijs
- uitvoeren van het Brainportmodel voor internationaal onderwijs. Kinderen van expats die hier langer blijven, gaan naar het regulier onderwijs
- meer toerusten van alle leerlingen op taalvaardigheid, wereldburgerschap en interculturele vaardigheden
- inzetten van hybride techdocenten van regionale werkgevers op alle niveaus in het bèta- en techniekonderwijs
- ontwerpen en versterken van hybride leeromgevingen

Opgave 6

Iedereen in Brainport is bezig met een Leven Lang Ontwikkelen

Jezelf continu blijven ontwikkelen is steeds belangrijker in een sneller veranderende wereld. Niet alleen in traditioneel technische beroepen, ook andere beroepen veranderen door digitalisering en robotisering. Als inwoner van de regio is het goed om je bewust te zijn van het belang van Leven Lang Ontwikkelen en de kansen die de regio daarvoor biedt. Om ervoor te zorgen dat ontwikkelen een tweede natuur wordt voor iedereen, is de inzet van overheden, onderwijsinstellingen, opleiders en werkgevers nodig.

Op de Brainport Agenda

- regionale onderwijsinfrastructuur realiseren die optimaal is ingericht op een Leven Lang Ontwikkelen, toegespitst op de in de regio gevraagde vaardigheden
- ontwikkelen van mini-kwalificaties (micro-credentials) specifiek voor de regio, die laten zien dat iemand beschikt over een specifieke competentie of vaardigheid
- inspireren van de beroepsbevolking rond sleuteltechnologieën. En inzicht geven in de betekenis voor henzelf, de arbeidsmarkt en de maatschappij
- ontwikkelen van een regionale infrastructuur die een Leven Lang Ontwikkelen ondersteunt voor zowel individuen als werkgevers

Opgave 7

Arbeidsmarkt in balans: de juiste mensen op de juiste plek

De tekorten op de arbeidsmarkten zijn een steeds urgenter probleem en moeten aangepakt worden. Daarvoor zetten we verschillende acties in. Die zijn niet alleen gericht op de sectoren IT en techniek, maar ook op andere sectoren waar krapte ontstaat of groeit, zoals de zorg. Samen met partners kijken we bovendien hoe we structurele en conjuncturele zaken die het onderwijs en de arbeidsmarkt raken kunnen aanpakken. Zo is het vanwege het cyclische karakter van de maakindustrie bijvoorbeeld belangrijk bedrijven te kunnen helpen bij behoud van vakmensen en kenniswerkers in tijden van plots dalende omzet en orders.

Op de Brainport Agenda

- aantrekken en behouden van (inter)nationale studenten en kenniswerkers
- om-, her- en bijscholen van werknemers en werkzoekenden
- innovatie in HR en recruitment bevorderen en benutten van kansen rond robotisering en automatisering
- benutten van de kracht van ieder onderwijsniveau
- alle opleiders inzicht geven in de benodigde kwantiteit en kwaliteit van studenten, nu en in de toekomst
- komen tot een stabilisatiebeleid dat bedrijven in tijden van plotse vraaguitval helpt bij het behouden van vakmensen en kenniswerkers

Thema Leef- en Vestigingsklimaat

Waar de één voorzieningen onderdeel van het economisch vestigingsklimaat noemt, is het voor de ander zijn geboortegrond en woonomgeving waar hij zich thuis wil voelen. We willen de inwoners van de regio dan ook zoveel mogelijk voordelen laten ervaren van Brainport Eindhoven. Dit past ook in de visie dat mens en markt geen tegenpolen zijn. Voordelen bieden we onder meer door maatschappelijke oplossingen hier vaak als eerste toe te passen, door opleidingsmogelijkheden voor iedereen en door investeringen in voorzieningen en bereikbaarheid.

Opgave 8

Investeren in gezamenlijke voorzieningen en bereikbaarheid

De groei van de regio zorgt niet alleen voor welvaart, maar ook voor druk op voorzieningen, de woningmarkt en bijvoorbeeld de bereikbaarheid. Dat kan alle inwoners van de regio raken. Ook internationale talenten kijken hiernaar en vergelijken de leefomgeving met concurrerende regio's. We moeten er daarom voor zorgen dat het voorzieningenniveau hoog is en de bereikbaarheid goed.

Voorzieningen

Ons voorzieningenniveau moet gelijke tred houden met de veranderende samenstelling van de bevolking en aansluiten bij het innovatieve ecosysteem van Brainport Eindhoven. De regio kan dit niet alleen. Er zijn langjarige overheidsinvesteringen nodig en een samenwerking tussen regio en landelijke overheid. Samen met partners bij het Rijk en de provincie werken we aan een gebalanceerde woningmarkt, een hoge kwaliteit van leven en een hoger niveau van voorzieningen in de regio. Dat gebeurt al met de Regio Deal en de Brainport Nationale Actieagenda. Waar mogelijk kiezen we voor innovatieve concepten bij realisatie van voorzieningen, zoals woningbouw, cultuur en sport.

Bereikbaarheid

Voor de economische toplocaties in de regio lopen nu vast door druk op de bereikbaarheid. Om de bereikbaarheid te verbeteren zijn enerzijds innovatieve oplossingen (smart mobility) nodig en anderzijds betere infrastructuur. Dat vraagt om een integrale benadering en samenwerking binnen de triple helix. Stichting Brainport heeft hierin een verbindende rol en kan ook de urgentie bij provincie en Rijk onderstrepen.

Op de Brainport Agenda

- publieke agenda Metropool Regio Eindhoven (MRE) continu afstemmen met de triple helix-innovatieagenda
- agenderen van belang en investeren in voorzieningen. Bijvoorbeeld via de Brainport Nationale Actieagenda en Regio Deal
- onderzoeken of overheden launching customer kunnen zijn voor innovaties
- ontwikkelen van Eindhoven Internationale KnoopXL tot een hoogwaardige stedelijke omgeving en vervoershubs
- ontwikkelen en realiseren van regionale en subregionale smart hubs
- investeren in schaa sprong van de ov-infrastructuur om toplocaties beter met elkaar en de belangrijkste vervoersknooppunten te verbinden.
- met het Fabulos project krijgt Helmond een pilot met een autonome shuttle. Deze lijn kan met middelen uit de Regio Deal structureel worden, met ook uitbreiding naar andere locaties in de regio
- acties uit de Brainport Nationale Actieagenda

De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart

Brede welvaart omvat alles wat mensen van waarde vinden. Het is daarmee veel meer dan alleen inkomen. Het betekent ook: vitaliteit en de kans om 'mee te doen'. Landelijk gezien doen we het als regio relatief goed. Toch zien we ook hier mensen worstelen om het hoofd boven water te houden. We hebben te maken met grootste-delijke problematiek. En vinden dat mensen zich niet verweesd mogen voelen in een regio die ook van hen is. Het Brainport-netwerk kan hulpmotor zijn bij vraagstukken waarvoor sociaal-maatschappelijke organisaties in de regio zich geplaatst zien. Er zijn al veel initiatieven om het triple helix-denken in te zetten voor sociaal-maatschappelijke vragen.

Op de Brainport Agenda

- met alle partners organisatiekracht bundelen om expertise, middelen en medewerkers van bedrijven te ontsluiten voor sociaal-maatschappelijke vraagstukken
- een eerste initiatief is de nieuwe stichting Partnerfonds Brainport Eindhoven, die zich onder meer samen met WJ Eindhoven richt op armoede, afstand tot de arbeidsmarkt en vitaliteit. Deze stichting staat open voor alle bedrijven en inventariseert steeds hoe bedrijven en onderwijs- en kennisinstellingen kunnen bijdragen aan sociaal-maatschappelijke doelen
- de Metropool Regio Eindhoven (MRE) heeft de Brede Welvaartsmonitor opgezet. Daarmee proberen we voortgang in het kader van brede welvaart te meten aan de hand van specifieke indicatoren. Als regio zetten we in op betere instrumenten om op regionale schaal invulling te kunnen geven aan oplossingen voor regionale maatschappelijke uitdagingen
- samen met triple helix-partners zoeken we naar waardevolle verbindingen tussen maatschappelijke uitdagingen en technologische oplossingen

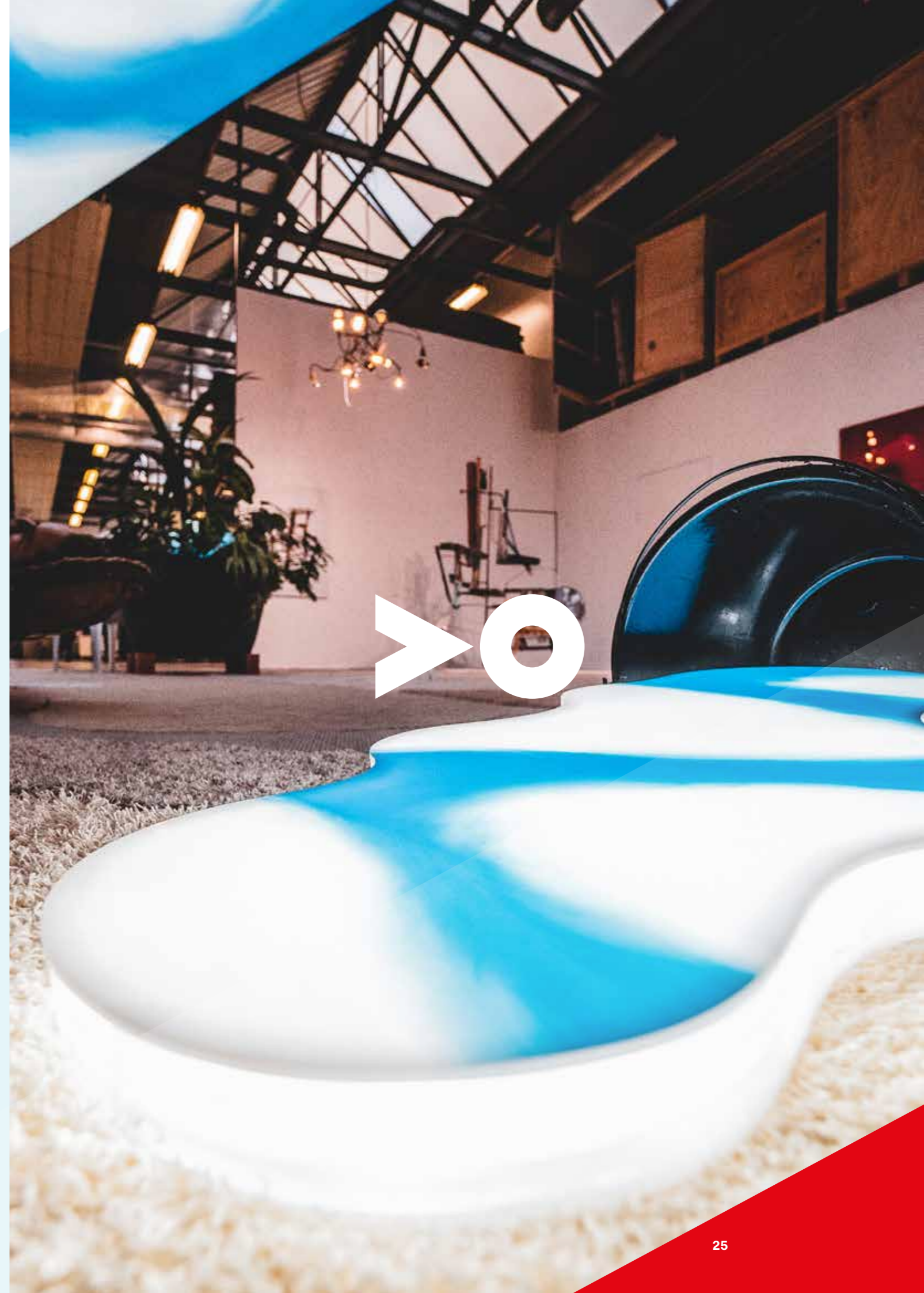
Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen

De samenwerking tussen publieke en private partners is het krachtigste instrument dat we in onze regio (of zelfs in Europa) hebben om de concurrentie op mondiaal niveau aan te gaan. Het ondersteunt open innovatie – het antwoord op de veel grotere bedragen die andere landen hebben voor onderzoek. Die open innovatie vindt plaats in zogeheten ecosystemen, zoals Brainport Eindhoven. Verder bouwen aan ecosystemen zorgt voor innovatie, een gebalanceerde arbeidsmarkt, concurrentiekracht én oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Niet voor niets zijn ecosystemen inmiddels een uitgangspunt voor de groeistrategie van Nederland op de lange termijn.

Met de ervaringen van Brainport Eindhoven kunnen we helpen instrumenten op nationaal niveau te ontwikkelen die de strategie van ecosystemen ondersteunen. De Brainport Nationale Actieagenda, de Regio Deal, de AI Coalitie en PhotonDelta zijn hier al goede voorbeelden van.

Op de Brainport Agenda

- met het Rijk de nationale strategie van ecosystemen verder uitwerken
- helpen op nationaal niveau de ondersteuning van ecosystemen mogelijk te maken
- binnen de regio continu het eigen ecosysteem vernieuwen en onderhouden
- komende jaren extra aandacht besteden aan het betrekken van nieuwe generaties en mkb'ers
- structureel financieren van (kennis)-platformen

Voorbeelden

SAMEN VOOR ALTERNATIEF VERVOER

Veertien bedrijven, instellingen en overheden sloten in 2019 de overeenkomst Collectief vervoer 2.0.

Zij willen werknemers en studenten een alternatief bieden voor de auto. Bijvoorbeeld met directe buslijnen naar werk of onderwijsinstelling. Om het aantrekkelijk te maken de auto te laten staan, moet er in steden langs de route een netwerk van hubs komen waar mensen kunnen parkeren en opstappen.

SAMEN VOOR DE VN-DOELEN

Ruim 150 partijen in de regio steunen samen de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) van de VN. Die bieden ook een denkkader om met innovatie en technologie een bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling. Een concreet voorbeeld is Signify, dat met Philips LED-tuinbouwtechnologie de productie en kwaliteit van tomaten het hele jaar consistent houdt. Resultaat: meer opbrengst door hogere productie en meer energie-efficiëntie. Zo draagt Signify bij aan duurzamere productie- en consumptiepatronen (SDG #12).

SAMEN EUROPA STERK MAKEN

Brainport Eindhoven maakt deel uit van het Vanguard Initiative (VI) – een samenwerking van bijna veertig EU-regio's. Gericht op groei en werkgelegenheid door een 'renaissance van de industrie'. VI focust vooral op de toekomstgerichte industriële nichemarkten, rijp voor marktdoorbraak. En bouwt Europese waardeketens waar de individuele regio's op eigen kracht niet sterk genoeg zijn, maar samen globaal leiderschap kunnen ontwikkelen. VI helpt ons ook om innovatiesamenwerking in Europa te ontwikkelen.

SAMEN ONTWIKKELEN IN AI

De TU/e is initiatiefnemer van het nieuwe Eindhoven AI Systems Institute (EAISI). Samen met andere kennispartners, zoals Fontys Hogescholen en TNO, geeft het instituut de toepassing van AI in industriële systemen verder vorm in de regio. Om wereldwijd een leidende rol te spelen in de ontwikkeling van AI, zijn forse investeringen nodig. De TU/e wil de komende vijf jaar dan ook 100 miljoen euro investeren, onder meer voor aantrekken en opleiden van AI-toptalent, het aanleggen van infrastructuur en research & development.

SAMEN DUURZAAM MET VOEDING

In 2020 start de concrete invulling van de Proef-fabriek voor plantaardige reststromen. Deze fabriek bestaat uit twee delen. De Verwerkingsfabriek verwerkt op kleine industriële schaal meerdere plantaardige reststromen – appel, prei, peer, etc. – tot puree, sappen en concentraten. De Verwaardingsfabriek verwerkt reststromen tot nieuwe waardevolle ingrediënten, zoals eiwitten, voedingsvezels en oliën. Zo draagt de Proeffabriek bij aan duurzaam hergebruik van grondstoffen, energie-reductie en gezonde voeding.

**BRAINPORT
EINDHOVEN**